

ОНКОЛОГІЯ

За редакцією професора А. І. Шевченка

Вінниця
Нова Книга
2020

УДК 616-006(075.8)
О-58

*Затверджено Міністерством освіти і науки України
як підручник для студентів вищих навчальних закладів
(лист № 1/11-23.2-96 від 18.07.2019 року)*

Автори:

**А. І. Шевченко, О. П. Колеснік, Н. Ф. Шевченко, О. М. Сидоренко,
А. В. Каджоян, О. М. Левик, Є. І. Савченко, А. Ю. Полковніков**

Рецензенти:

Завідувач кафедри онкології Харківського національного медичного університету
професор **В. І. Стариков**.

Завідувачка кафедри онкології Івано-Франківського національного медичного
університету, професор **А. Є. Крижанівська**.

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Запорізького державного
медичного університету, доцент **С. А. Моргунцева**.

Онкологія : підручник / [А. І. Шевченко, О. П. Колеснік,
О-58 Н. Ф. Шевченко та ін.] ; за ред. А. І. Шевченка. – Вінниця : Нова
Книга, 2020. – 488 с.

ISBN 978-966-382-791-9

Підручник для студентів вищих медичних закладів III–IV рівнів акредитації, інтернів, онкологів і сімейних лікарів. У підручнику висвітлено сучасні положення епідеміології, етіології, клініки, діагностики, лікування злоякісних новоутворень і реабілітації онкологічних хворих. Текст посібника написано у повній відповідності до програми викладання онкології. Суттєвою відмінністю від існуючих видань є наявність багатого ілюстративного матеріалу та посилань на відповідні сайти мережі Інтернет, що забезпечує можливість додаткового отримання інформації з онкології. Є також можливість здійснення самоконтролю і оперативного контролю викладачем засвоєння вивченого матеріалу за допомогою тестів. Підручник має електронний додаток.

УДК 616-006(075.8)

ISBN 978-966-382-791-9

© Автори, 2020
© Нова Книга, 2020

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

А. І. Шевченко – д.мед.н., професор, завідувач кафедри онкології та онкохірургії Запорізького державного медичного університету. Онкохірург вищої атестаційної категорії. Член Національної асоціації онкологів України.

Автор понад 230 наукових праць, 35-ти рацпропозицій, 7-ми винаходів.

Наукова діяльність присвячена удосконаленню лікування та реабілітації хворих на рак легені, питанням паліативної допомоги.

Багато наукових праць присвячено питанням оптимізації педагогічного процесу у закладах вищої медичної освіти. Автор першого електронного підручника з онкології на CD в Україні, співавтор Національного підручника “Онкологія”.

О. П. Колеснік – д.мед.н., професор кафедри. Дійсний член ESMO (European Society for Medical Oncology), ESTS (European Society of Thoracic Surgeons), European Society of Gynaecological Oncology (ESGO). Онколог і онкохірург вищої атестаційної категорії.

Автор понад 128 наукових праць, 6-ти винаходів.

Наукова діяльність присвячена удосконаленню діагностики і лікування хворих на рак легені, пухлин середостіння, грудної порожнини, злоякісних новоутворень стравоходу, шлунка, кишківника, щитоподібної залози, жіночих статевих органів.

Н. Ф. Шевченко – д.психол.наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та психології Запорізького національного університету. Член Української спілки психотерапевтів, доцент міжнародного товариства кататимного переживання образів та імагінативних методів у психології та психотерапії.

Заслужений працівник науки України. Автор 278 наукових праць.

Наукова діяльність присвячена розробці кола проблем психології професійної свідомості психолога та консультативної психології і психотерапії.

О. М. Сидоренко – к.мед.н., доцент кафедри онкології та онкохірургії Запорізького державного медичного університету. Онкохірург вищої атестаційної категорії.

Автор понад 76 наукових праць, 5 рацпропозицій, 3-х винаходів.

Наукова діяльність присвячена удосконаленню діагностики і лікування пухлин черевної порожнини.

А. В. Каджоян – к.мед.н., асистент кафедри. Онколог вищої атестаційної категорії. Дійсний член ESMO, ESTS.

Автор понад 100 наукових праць, 6-ти винаходів.

Наукова діяльність присвячена удосконаленню діагностики і лікування хворих на рак легені, пухлин середостіння, грудної порожнини, злоякісних новоутворень стравоходу.

О. М. Левик – к.мед.н., доцент кафедри. Дійсний член ESMO.

Автор понад 17 наукових праць, 1 винаходу. Радіолог першої кваліфікаційної категорії.

Наукова діяльність присвячена удосконаленню діагностики і лікування хворих на рак легені, пухлини середостіння, грудної порожнини, злоякісні новоутворення стравоходу.

Є. І. Савченко – к.мед.н., доцент кафедри медицини катастроф, військової медицини, анестезіології і інтенсивної терапії. Нейрохірург вищої атестаційної категорії.

Автор понад 70 наукових праць, 15 рацпропозицій.

Наукова діяльність присвячена удосконаленню діагностики і лікування патології центральної і периферичної нервової системи.

А. Ю. Полковніков – к.мед.н., асистент кафедри медицини катастроф, військової медицини, анестезіології і інтенсивної терапії. Нейрохірург вищої атестаційної категорії.

Автор понад 50 наукових праць, 1 патенту.

Наукова діяльність присвячена проблемам судинної ендovasкулярної нейрохірургії та нейроонкології.

ЗМІСТ

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	3
СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	7
1 РОЗДІЛ. Сучасні теорії канцерогенезу. Основні закономірності розвитку злоякісних пухлин. Онкогени.....	8
2 РОЗДІЛ. Епідеміологія та профілактика злоякісних пухлин.....	20
3 РОЗДІЛ. Організація онкологічної допомоги.....	34
4 РОЗДІЛ. Методи діагностики злоякісних пухлин.....	50
5 РОЗДІЛ. Принципи лікування хворих зі злоякісними новоутвореннями.....	69
6 РОЗДІЛ. Деонтологія в онкології.....	90
7 РОЗДІЛ. Рак шкіри, меланома.....	102
Меланома шкіри.....	113
8 РОЗДІЛ. Пухлини голови і шиї.....	132
Рак нижньої губи.....	133
Рак слизових оболонок порожнини рота.....	142
Рак язика.....	144
Рак щитоподібної залози.....	147
Рак щитоподібної залози.....	151
9 РОЗДІЛ. Передракові захворювання та рак молочної залози.....	161
10 РОЗДІЛ. Рак легені.....	202
Пухлини і кісти середостіння.....	227
Тимома.....	233
Злоякісні й доброякісні новоутворення плеври.....	234
Злоякісна мезотеліома.....	234
11 РОЗДІЛ. Рак стравоходу.....	241
12 РОЗДІЛ. Рак шлунка.....	264
13 РОЗДІЛ. Рак ободової і прямої кишки.....	288
14 РОЗДІЛ. Рак печінки.....	321
15 РОЗДІЛ. Рак підшлункової залози.....	330
16 РОЗДІЛ. Хвороба Годжкіна. Негоджкінські лімфоми.....	347
17 РОЗДІЛ. Пухлини жіночих статевих органів.....	364
Рак шийки матки.....	369

Рак ендометрія	379
Рак яєчників	390
Трофобластична хвороба.....	398
18 РОЗДІЛ. Пухлини органів сечовивідної системи, простати та яєчка	411
Пухлини нирок	412
Нефробластома (пухлина Вільмса).....	422
Пухлини ниркової миски та сечоводу.....	424
Пухлини сечового міхура	426
Пухлини яєчка.....	431
Рак передміхурової залози.....	435
19 РОЗДІЛ. Пухлини головного мозку	447

Навчальне видання

Шевченко Анатолій Іванович
Колеснік Олексій Петрович
Шевченко Наталія Федорівна та ін.

Онкологія

Підручник

Редактор *Ю. В. Лозович*
Коректор *Л. Я. Шутова*
Комп'ютерна верстка: *О. С. Парфенюк*

Підписано до друку 17.10.19. Формат 70×100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 39,53. Зам. № 1946.

ПП “Нова Книга”
21029, м. Вінниця, вул. М. Ващука, 20
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2646 від 11.10.2006 р.
Тел. (0432) 56-01-87. Факс 56-01-88
E-mail: info@novaknyha.com.ua
www.nk.in.ua